

13.10.2020

Julkinen

VMJulKICT

Marjukka Ala-Harja, Päivi Anttila

Suomi.fi palvelujen strateginen ohjausryhmä

Aika 13.10.2020, klo 9.30 – 11.30

Paikka Skype

Osallistujat	Marjukka Ala-Harja Elina Sipola Saku Airosmäe Benita Troberg Anna Kärkkäinen Antti Vertanen Marja Rantala Lasse Skog Jaana Nevalainen Saara Punkka Mira Holmroos-Kolari Jani Ruuskanen Jari Manninen Päivi Anttila	tietohallintoneuvos, VM pj suunnittelun asiantuntija, Kela johtaja, Verohallinto asiantuntija, TEM erityisasiantuntija, STM tietohallintojohtaja, MMM ylijohtaja, MML kehitysjohtaja, VK erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto yksikönpäällikkö, Traficom kehitys- ja hallintojohtaja, DVV johtava erityisasiantuntija, DVV projektipäällikkö, DVV hankekoordinaattori, VM
Erikseen kutsuttuna	Sari Hosionaho Maria Juka-Lahdenperä Suvi Remes Jarmo Kovero	neuvotteleva virkamies, VM kehityspäällikkö, DVV neuvotteleva virkamies, VM kansallinen koordinaattori, KEHA
Poissa	Maria Nikkilä Kimmo Mäkinen Mikko Mattinen	tietohallintoneuvos, VM, pj erityisasiantuntija, VM johtaja, DVV

1. **Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen** (*Marjukka Ala-Harja*)

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

2. **Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen** (*Marjukka Ala-Harja*) (liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen (26.8.2020) pöytäkirja.

Päätös: Pöytäkirja hyväksyttiin.

3. **Suomi.fi -palvelut, tilannekatsaus** (liite 2)

Jari Manninen esitteli Suomi.fi palvelujen tilannekatsauksen.

Ajankohtaista

Suomi.fi-viestien tulostus-, kuoritus- ja jakelupalvelun tarjouskilpailun voitti Posti Messaging Oy, sopimus on allekirjoitettu 2.10. Palvelun käyttöönottoon liittyvistä asioista on julkaistu [tiedote syyskuussa](#). KPMG:n tekemä arviointi Suomi.fi-palveluiden kokonaishyödyistä etenee ja valmistuu loppuvuoden aikana.

Suomi.fi verkkopalvelu

Toteutuksessa sähköisen valtuutushakemuksen parannuksia. Pilotoidaan elämäntapahtumia eheämmäksi kokonaisuudeksi. Syksyllä työn alle myös yrityspuolen lupahaun parantaminen.

Tunnistus

eIDAS-tunnistautuminen on nyt mahdollista Saksan, Italian, Viron ja Espanjan tunnistusvälineillä. Elokuussa tunnistustapahtumissa kaikkien aikojen ennätysmäärä 14.1 M, syyskuun kokonaistapahtumamäärä oli hieman yli 13 M.

Valtuudet

Kaikki toiminnallisuus Katsosta siirtymisen mahdollistamiseksi on tehty ja tuotannossa. Valtuuskyselyiden määrä syyskuussa n. 3,5 milj. kpl, valtuusrekisterissä vahvistettuja valtuuksia yht. n. 11,7 milj. kpl.

Viestit

Tulostus-, kuoritus- ja jakelupalvelua voivat halutessaan käyttää kaikki ne organisaatiot, jotka ovat ottaneet käyttöönsä Suomi.fi-viestit.

Palvelutietovaranto

Valmistelussa laadun parannukseen tähtäävät metatietogeneraattorin hankinta ja tietojen automaattisen arkistoinnin muutokset.

Palveluväylä

Versio 6.25.0 julkaistaan marraskuussa, X-Road v7 suunnittelu- ja kehitystyö on käynnissä. "Sidecar"- liityntäpalvelimen alustava julkaisuaikataulu on 11/2020.

Käydyssä keskustelussa kiitettiin Katso:sta siirtymisen monikanavaisesta viestinnästä. Katso:n viestintää koordinoidaan yhdessä Veron, Kelan, Tullin ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteena yhtenäinen ja kattava viestintä.

Keskustelussa täydennettiin myös, että yritysluvat liittyvät luvat – ja valvonta hankkeeseen. Yhteistyötä on tehty myös käyttökokemuksen kautta.

Päätös: Otetiin tilannekatsaus tiedoksi.

4. Rekisteritiedot Suomi.fi – verkkopalvelussa, tilannekatsaus ja käyttövelvoitteen seuranta (liite 3)

Jari Manninen esitteli rekisteritiedot Suomi.fi –verkkopalvelussa tilannekatsauksen.

Suomi.fi-verkkopalvelu mahdollistaa kansalaiselle tai yrityksen tai yhteisön edustajalle pääsyn eri palvelujen tietoihin, omiin rekisteritietoihinsa, valtuuksiin ja sähköisiin viesteihin helposti yhdestä paikasta. Loppukäyttäjä hakee tiedot vahvasti sähköisesti tunnistaneena.

Tunnistettuja haasteita: 1) pieni osa käyttövelvollisista on tuottanut rekisteritietoja Suomi.fi:hin, 2) rekistereiden käyttöönotot ovat olleet pitkäkestoisia ja haasteellista, 3) rekisterinpitäjät ovat kokeneet käyttöönoton kustannukset liian suuriksi hyötyn nähden ja 4) rekistereistä puuttuu julkishallinnon suurimpien rekisterinpitäjien rekisteritiedot. Käyttövelvoitteen täyttämisen tiukka seuranta vaatii resursseja, rekisterinpitäjiä muistutetaan käyttövelvoitteesta esim. viestintämateriaaleissa ja asiakastapaamisissa. Liittyminen saadaan suuremmaksi, kun saadaan ohjelmistollinen liityntäpalvelin, koska se tulee pienentämään liityntäkustannuksia merkittävästi. Lainsäädännön on nähty estävän tiettyjen rekisteritietojen näyttämisen Suomi.fi:ssä (esim. Potilastiedon arkiston, Reseptikeskuksen tai Poliisin tiedot).

Käydyssä keskustelussa täydennettiin, että rekisteriin voidaan juridisesti liittää sekä julkisia ja yksityisiä rekistereitä. KaPa-lain mukaan kuka tahansa (kansalainen, yritys) voi tuoda asiakkaalle tietoja esille Suomi.fi:n.

Lisättiin myös voisiko painopiste olla TiHL:n tunnistamisissa yhteisissä tietovarannoissa/rekistereissä? Mm. MML liittäisi asunto-osakerekisterin rekisteriin, jos KaPa-laki, TiHL-laki ja julkisuuslaki antaisivat myöten. Hyvää on se, että uusi liityntätapa helpottaa rekisteritietojen tuomista, tätä kannattaa viestiä

aktiivisesti. TiHL-toimeenpanoon liittyvän arkkitehtuuriryhmän työssä olisi tarkoituksenmukaista linjata, mitkä rekisteritiedot ovat Kapa-lain tarkoittamia käyttövelvoitteen piirissä olevia pakollisia asiakkaalle Suomi.fi:n kautta näkyviin tuotavia rekisteritietoja.

Päätös: Otettiin tilannekatsaus tiedoksi

5. Suomi.fi –maksut, tilannekatsaus (liite 4)

Lasse Skog esitteli Suomi.fi –maksut tilannekatsauksen.

Saavutettavuusvaatimukset toteutetaan maksupalveluun 12/2020. Elo-syyskuussa 2020 Maksut-palvelun kautta on käsitelty 600 000 – 700 000 maksutapahtumaa. Maksutapahtumien määrän kasvu selittyy erityisesti Verohallinnon jäännösveron eräpäivillä. On tunnistettu tarve tarkastaa erityisesti kk-maksujen hinnoittelua. Kehitystarve minisummarajan alentamiselle 0,01 € on tunnistettu. Valmistelussa on hinnoittelumuutosesitys ministeriölle.

Lisäksi VK on käynnistämässä markkinointikampanjaa, jotta saadaan lisää Suomi.fi maksut –palvelun käyttöönottoja. Tiedoksi markkinointiviestiluonnos kuntatoimijoille: https://www.paytrail.com/-temporary-slug-ceda4fb8-a323-44e1-9efa-eb6e726f65b3?hs_preview=tIIYRaYL-34795018140

Päätös: Otettiin tilannekatsaus tiedoksi. Maksuihin kuten rekistereihin liittyvä käyttövelvoite, joten kuntia voisi kannustaa käyttöönottoon tuomalla hyötyjä yhteisestä ratkaisusta.

6. Katso -palvelun alasajo, tilannekatsaus (liite 5)

Mira Holmroos-Kolari esitteli Katso –palvelun alasajon tilannekatsauksen.

Katso –palvelun käytön on lopettanut 68 palvelua. Katso-tunnistusta käyttää pääasiassa suurimpien hyödyntäjien 46 palvelua, jotka ovat lopettamassa Katson käytön vuoden loppuun mennessä (mm. Vero, Kela, Tulli, Trafi). Asiointipalvelut ja virastot viestivät asiakas- ja käyttäjäkunnalleen aktiivisesti syksyn aikana.

Yhdistysrekisterissä on useita tuhansia yksinedustusoikeudellisia yhdistyksiä, joiden tulee olla yhteydessä PRH:n asiakastukeen päästäkseen valtuuttamaan ja käyttämään yhdistyksen puolesta tunnistautumista. PRH, Vero ja DVV miettivät viestinnällisiä toimia näiden ohjeistamiseen. Riskinä on, ettei kaikkia valtuushakemuksia virkailijavaltuuspalvelussa ehditä käsittelemään. DVV pystyy auttamaan Vero:a marraskuusta alkaen.

Käydyssä keskustelussa täydennettiin, että tässä puhutaan jopa tuhansista asiakkaista, jotka on vietävä manuaalisesti läpi. Vero:lla yritetään saada prosessi mahdollisimman tehokkaaksi ja hoitaa mm. kohdennetun viestinnän avulla.

Myös Kela:lla oli syyskuussa iso käyttöönotto. Viestintää pitäisi edistää sellaisesta näkökulmasta, että saadaan ymmärrys siitä, että nimenomaan tunnistus muuttuu.

Päätös: Tilanteesta tulee olla marraskuun lopussa VM:n suuntaan yhteydessä, jotta nähdään, ovatko riskit mahdollisesti toteutumassa ja mitä voidaan nyt käynnistettyjen hallintatoimien lisäksi vielä tehdä tilanteen korjaamiseksi.

7. Suomi.fi -viestit konseptointi (liite 6)

Maria Juka-Lahdenperä esitteli Suomi.fi viestit –konseptiuudistusta.

Konseptin kirkastamisen tavoitteena on, että kartoitetaan asiakasarvoa aidosti lisäävät käyttötilanteet. Palvelun hyödyt nähdään suuriksi, esillä on ollut jopa yli 80 nykyistä tai tulevaisuuden käyttötapaa. Jos saadaan kaikki potentiaali hyödynnettyä, on sähköisessä viestinnässä mahdollista tavoittaa 100 milj. e säästöt. Tärkeimmiksi nousseet uudet toiminnallisuudet, joiden suunnittelua jatketaan tarkemmalle tasolle asiakkaiden kanssa:

- 1) Viestien tarjoaminen eri viranomaisten asiointipolkujen osana
- 2) Viestityyppien jaottelu ja toiminnallisuudet:
- 3) Mobiilisovelluksen laajentaminen ja käyttö kokeilualustana uusille toiminnallisuuksille
- 4) Viestiasetusten, lukuoikeuksien ja muistutusten hallinnointi

Käydyssä keskustelussa tuotiin esille, että konseptointi on liian kansalaisvetoinen, viestien käyttömahdollisuuksia tulisi painottaa enemmän yrityksiin tilanteisiin. Toivottiin myös, että vuorovaikutteisuusasioita käytäisiin kehittämisessä läpi, mm. viestien nauhoittamista.

Täydennettiin myös, että asiantuntijatasolla olisi kiinnostusta nähdä Viestiit-palvelun täsmälliset toiminnallisuudet, jolloin pystyttäisiin käymään ne yhteisesti läpi ja tuomaan esille, ketkä tarvitsevat mitään. Tarvitaan jatkuvasti päivittyvä pysyvä toimintamalli.

Valtiokonttorissa kiinnostaa erityisesti maksaminen ja laskutus. Viestit –palvelu voisi olla hyvä tapa välittää kuluttajille laskuja. Viestit – näkökulma on aika suppea, voisi kytkeä laajemmin Suomi.fi verkkopalveluun.

Traficomilla ollaan suunnittelemassa ajoneuvoverojen laskujen lähettämistä heille, joilla e-lasku ei ole käytössä Suomi.fi:n kautta. Tapahtumakohtainen Suomi.fi-viesti on käytössä siten, että kaikkien palvelujen käytöstä lähtee vahvistus Suomi.fi-palveluun henkilöasiakkaalle.

Täydennettiin vielä, että Suomi.fi palveluja kehitetään ICT –muutosohjelman ja digitalisaation edistämisen ohjelman rahoituksen mukaisesti. Joudutaan priorisoimaan kehityskohteita rahoituksen mukaan. Yhteistyötä kannattaa tehdä jo näiden tunnistettujen tarkempien suunnittelujen osalta asiakkaiden kanssa. ja kehittää palvelua asiakastarvelähtöisesti.

Päätös: Otettiin tilannekatsaus tiedoksi. Pidettiin olennaisena, että saadaan käyttäjien kannalta toimivaksi ja helppokäyttöiseksi asiointipalvelujen ja Viestit – palvelun välinen suhde. Viestit-palvelun saaminen eri asiointipolkujen tiiviiksi ja saumattomaksi osaksi on erinomainen kehittämisen suunta, jossa tarvitaan viranomaisten yhteistyötä. Yhteinen läpikäynti ja priorisointi ovat tarpeen.

8. **EU:n Single Digital Gatewayn Once Only –periaatteeseen liittyvät arkkitehtuurilinjaukset ja Suomi.fi-palvelut (mm. Palveluväylä), tilannekatsaus (liite 7)**

Jarmo Kovero esitteli SDG:n Once Only –periaatteeseen liittyviä arkkitehtuurilinjauksia, joista toivotaan jäsenmaiden kommentteja.

EU-komissio on luomassa yhden luukun sähköisen asiointin portaalia, johon liittyy myös palvelujen käytön raportointivelvoitteita. Liitteessä on lueteltu 21 menettelyä, joissa asiointin tulee sujua digitaalisesti EU-valtioiden rajojen yli v. 2023. Ylätason arkkitehtuurin määrittelytyö on ollut käynnissä. Asetuksen liitteessä II lueteltujen rajat ylittävien menettelyjen olisi tuettava Once only- periaatteen (OOP) soveltamista. Tämä yhden kerran periaatteen rajat ylittävän soveltamisen olisi johdettava siihen, että kansalaisten ja yritysten tarvitsee toimittaa samat tiedot viranomaisille vain kerran ja siihen, että näitä tietoja voidaan myös käyttää käyttäjän pyynnöstä rajat ylittävien sähköisten menettelyjen hoitamiseksi. Viranomaisen velvollisuutta käyttää teknistä järjestelmää automaattista todistusmateriaalin vaihtoa varten olisi sovellettava ainoastaan, jos toimivaltaiset viranomaiset antavat omassa jäsenvaltiossaan todistusmateriaalin sähköisessä muodossa. Sitä mitä tietoa muut jäsenvaltiot tarvitsevat Suomesta, ei ole vielä tiedossa.

OOP Arkkitehtuuriin liitettävät suomalaiset palvelut ja järjestelmät on sovitettava arkkitehtuurin vaatimuksiin. Tässä ajatuksena on se, että hyödynnetään Suomi.fi palveluväylää, niin pitkälle kuin mahdollista. Luodaan keskitetty yhdyskäytäväratkaisu OOP arkkitehtuurin ja palveluväylän välille. Luodaan yksi kansallinen eDelivery -liityntäpiste, joka olisi osa yhdyskäytäväratkaisua.

Liityntäpisteen kautta kuljetetaan kaikki rajat ylittävät tietopyynnöt. eDeliveryn edellyttämät muutokset sanomien rakenteeseen toteutetaan palveluväylään ja yksittäisten järjestelmien osalta hyödynnetään jo tehtyjä liityntöjä. Ratkaistavana on tietosuojan ja omistajuuteen liittyviä haasteita.

Käydyssä keskustelussa pidettiin hyvänä, että piilotetaan monimutkaisuus Suomi.fi palveluväylään. Kaikki mitä tarjotaan SDG:n kautta tulisi pystyä tarjoamaan kaikille. Kannattaisi hakea yhteistä linjaa mm. Ranskan, Saksan ja muiden isojen maiden kanssa.

Täydennettiin myös, että liitteessä II on tarkasti määritelty evidenssit ja menettelyt. Hakeminen, maksaminen ja päätökset on pystyttävä tekemään sähköisesti, käytännössä eIDAS -liityntä riittää. Komissio ajaa säädöstä eteenpäin. Ovat valmistelemassa jo esitystä (nonpaper), joka tuodaan myös VM:n, Kelan ja Veron nähtäväksi lokakuun loppupuolella.

Kysyttiin laajavaikutteisista arkkitehtuuriratkaisuista, kuka päättää?

VM:n arkkitehtuuriryhmä ei ole päättävä taho. Laajavaikutteiset kehitystoimet tulisi kuitenkin tuoda arkkitehtuuriryhmään keskusteluun. Olisi hyvä huomioida tiedonluovutukseen liittyvät semanttiset asiat. Palveluväylä ei ratkaise asiaa, jos ei olla yhtä mieltä, mikä se siirtyvä tieto on.

Päätös: Otettiin tilannekatsaus tiedoksi. Arkkitehtuuriryhmä kokoontuu marraskuun puolivälissä, laajavaikutteiset arkkitehtuuriratkaisut voidaan tuoda sen asialistalle.

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 11:35. Asiakohdat 9. ja 10. siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

10. Muut asiat

ohjausryhmän viimeinen kokous pidetään 8.12. klo 9.30 – 11.30.

Liitteet

Liite 1 Suomi.fi strategisen ohjausryhmän 26.8.2020 pöytäkirjaluonnos

Liite 2 Suomi.fi –palvelut tilannekatsaus

Liite 3 Rekisteritiedot Suomi.fi

Liite 4 Suomi.fi maksut

Liite 5 Katso -palvelun alasajo

Liite 6 Suomi.fi-viestit konseptointi

Liite 7 SDG:n OOP-arkkitehtuurilinjaukset ja Suomi.fi-palvelut